

ZESPÓŁ PARKÓW
KRAJOBRAZOWYCH
WOJEWÓDZTWA ŁÓDZKIEGO

Załęczański PK

Quest wokół rezerwatu „Węże”

Geologiczny rezerwat „Węże” jest wizytówką Załęczańskiego Parku Krajobrazowego. Zajmuje szczytową część jurajskiego ostańca o nazwie Góra Zelce. Do dziś na Górze Zelce, nie licząc niewielkich nisz i schronisk skalnych zachowało się 7 jaskiń. Zapraszamy Cię do wycieczki po rezerwacie i rozwiązania przygotowanych przez nas zagadek. Poruszanie się po tym terenie ułatwią Ci znaki oraz tablice. Twoim zadaniem będzie przede wszystkim odszukanie 7 jaskiń, a także mogiły ułana. W razie potrzeby możesz skorzystać także ze współrzędnych podanych przy opisie. Pamiętaj, że możesz realizować zadania w dowolnej kolejności.

Uwaga! Jaskinie w rezerwacie przyrody „Węże” nie są udostępniane do zwiedzania!

Aby dostać się w rejon rezerwatu „Węże”, z Bobrownik udajemy się przez most na rzece Warcie na południe i kierujemy się na szczyt Góry Zelce. Pochodzimy do zabudowań w miejscowości Bugaj. Tutaj znajduje się duża tablica informacyjna, na której znajdziemy wiele ciekawych wiadomości na temat rezerwatu. Bogatsi o informacje, zgodnie ze znakami, kierujemy się w stronę rezerwatu.

1. Kiedy został utworzony rezerwat Węże?

Odpowiedź:

.....

W pewnym momencie, przekraczając granice rezerwatu przyrody zauważysz wysoką tablicę informującą o zakazach obowiązujących na jego terenie.

Uwaga! Pamiętaj, aby się do nich stosować!

2. Wpisz jak brzmi 12 punkt na liście zakazów.

Odpowiedź:

.....
.....

Skoro jesteś w rezerwacie, na szczycie Góry Zelce rozpocznij poszukiwania. Proponujemy abyś zaczął od Jaskini Samsonowicza.

Jaskinia Samsonowicza [N: 51°05'45,8; E: 18°47'21,94"] położona jest w południowo-zachodniej części grzbietu wzgórza. Jest to studnia krasowa o głębokości 8 m i prawie pionowych ścianach. Dziś są one pięknie i obficie porośnięte drobna paprocią – zanokcica skalną. Dzisiejszy kształt studni jest wynikiem przeprowadzonych tam wykopalisk paleontologicznych. Nazwa jaskini pochodzi od nazwiska geologa z Uniwersytetu Warszawskiego, który prowadził w niej badania. W Jaskini Samsonowicza zimują nietoperze, choć w małej ilości.

3. Podaj, w jakich latach profesor Samsonowicz w trakcie badań jaskini wydobyl z niej utwory krasowe zawierające liczne szczątki kostnie gadów, płazów i ssaków?

Odpowiedź:

.....

Jaskinia Stalagmitowa [N: 51°05'50.95''; E: 18°47'29.47''] położona jest w środkowej części grzbietu Góry Zelce. W czasie kiedy była udostępniana turystycznie, pionowa szczelina prowadząca do podziemnego systemu korytarzy, dla bezpieczeństwa zwiedzających została obudowana wapiennymi skałkami i pokryta dachem. Z dawnych opisów wynika, że jaskinia słynęła ze swojej szaty naciekowej, zwłaszcza z licznych i pięknych stalagmitów. W Jaskini Stalagmitowej nielicznie zimują nietoperze.

4. Podaj łączną długość korytarzy Jaskini Stalagmitowej.

Odpowiedź:

.....

Jaskinia Zanościca [N: 51°05'52,2; E: 18°47'31,1''] to jaskinia, której nazwa pochodzi od rodzaju wapieniolubnych paproci, które tworzą zespół paproci szczelinowych. Obecnie dostępny fragment jaskini ma długość około 21 m, a jej dostępna głębokość wynosi około 11,5 m. Starsi mieszkańcy okolicznych miejscowości wspominają, że w podziemiach Zanościcy ułożone były tory kolejki wąskotorowej, po których urobek wywożono wagonikami. Ze względu na trudny dostęp nie prowadzono tu tak regularnego monitoringu nietoperzy, jak w pozostałych jaskiniach rezerwatu.

5. Wymień trzy gatunki wapieniolubnych paproci tworzące zespół paproci szczelinowych występujący w komplecie w ścianach Jaskini Zanościca.

Odpowiedź:

.....

Na północnym zboczu znajdziemy Jaskinię Małą, Jaskinię Draba i Jaskinię Za Kratą.

Jaskinia Mała [N: 51°05'54.69''; E: 18°47'30.51''] została odsłonięta w wyniku eksploatacji wapieni. Długość jaskini wynosi obecnie około 23 m. Na kontakcie wapieni skalistych i uławiconych utworzyła się niewielka Komora Wstępna, na dnie której znaleziono lądowe osady o zabarwieniu czerwonym, zawierające szczątki ssaków lądowych. Badania paleozoologiczne wykazały, że zwierzęta te żyły w otoczeniu jaskinie w okresie pliocenu, prawdopodobnie około 5-4 milionów lat temu. W namuliskach jaskini borsuki wykopały sobie nory i zostały nich zasypane (znaleziono liczne szczątki kostne). Zwierzęta te żyły w tej okolicy przed pojawieniem się człowieka. Zimą w Jaskini Małej hibernują nietoperze.

6. Podaj nazwę nietoperza, którego zdjęcie znajduje się na tablicy przy Jaskini Małej.

Odpowiedź:

.....

Jaskinia Draba [N: 51°05'54.3''; E: 18°47'31,0''] znajduje się w niewielkim wyrobisku, położonym na północnym zboczu Góry Zelce. Otwór wejściowy jaskini jest obecnie znacznie zasypany hałdami. Obecnie dostępny system, ma łączną długość około 70 m i głębokość 7 m od otworu wejściowego. Zimą w Jaskini Draba hibernują nietoperze.

7. Z którą jaskinią (według opowieści) była niegdyś połączona Jaskinia Draba?

Odpowiedź:

.....

Jaskinia Za Kratą [N:51°05'53.37''; E:18°47'27.66''] obecnie ma długość około 70 m i głębokość około 17,5 m. Wejście prowadzi przez pionową szczelinę między skałami. Wąska Szczelina Wejściowa od góry przykryta jest płytami betonowymi. Pomimo dewastacji jaskiń podczas pozyskiwania kalcytu w Za krata zachowało się sporo niezniszczonych fragmentów szaty naciekowej i innych naturalnych form. Nacieki występują tu w stosunkowo dużej ilości i znacznej różnorodności, dlatego jaskinia ta posiada znaczne walory edukacyjne. Za Krata jest najliczniej zasiedlaną jaskinią przez zimujące nietoperze.

8. Ile poziomów korytarzy posiada Jaskinia Za Kratą?

Odpowiedź:

.....

Większość zadań masz już za sobą. Teraz kieruj się w stronę miejsca, z którego przyszedłeś. Gdy miniesz Jaskinie Stalagmitową, udaj się w kierunku południowym, wybierając lewe odgańlenie ścieżki. W samym centrum rezerwatu [N:51°05'46.7; E:18°47'27.6'], wśród drzew znajduje się mogiła jednego z poległych tutaj żołnierzy z września 1939 roku. Jego ciało zostało po wojnie ekshumowane i pochowane na cmentarzu w Mierzycach.

9. Odnajdź mogiłę i podaj imię i nazwisko ułana, którego symboliczny grób znajduje się w rezerwacie „Węże”.

Odpowiedź:

.....

A teraz Niespodzianka! Niestety w odnalezieniu tej jaskini nie pomoże Ci żaden znak. Możesz posiłkować się współrzędnymi lub odnaleźć wapienne pozostałości dawnej wiaty, a następnie kierować się wąską, nieco zarośniętą ścieżką na zachód.

Jaskinia Niespodzianka [N: 51°05'42.21; E: 18°47'19,75"] znajduje się w szczelinie skalnej, na dnie zasypanego częściowo wyrobiska w wapieniach jury górnej. Jest to najdłuższy (około 100m), dostępny do obserwacji fragment systemu krasowego Góry Zelce. Jaskinia utworzona jest na systemie wąskich szczelin. We wnętrzu jaskinie zimują nietoperze.

10. W której części zbocza góry Zelce znajduje się otwór wejściowy Jaskini Niespodzianka?

Odpowiedź:

.....

Mamy nadzieję, że udało Ci się znaleźć odpowiedzi na wszystkie pytania i miło spędziłeś czas na terenie Załęczańskiego Parku Krajobrazowego.

Wypełniony test wyślij pod adres spk@parkilodzkie.pl, a otrzymasz od nas małą niespodziankę.